



Onderwerp:

reactie Rotterdam op internetconsultatie
wetsontwerp resultaatgericht beschikken

Bezoekadres: Het Timmerhuis

Halvemaanpassage 90, Rotterdam

Postadres: Postbus 70032

3000 LP Rotterdam

Internet: rotterdam.nl/

Van: Gert-Jan van der Hout

Telefoon: (010) 453 37 49

E-mail: gj.vanderhout@rotterdam.nl

Datum: 14 februari 2020

Retouradres: Postbus 70032, 3000 LP Rotterdam

Aan de minister van VWS

Geachte heer De Jonge,

Dank voor de gelegenheid om te reageren op de Wijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 inzake het resultaatgericht beschikken. Onderstaand treft u onze reactie aan.

Vooraf

De gemeente Rotterdam hecht aan het behoud van de mogelijkheid tot het indiceren in resultaten. Wij zijn dan ook blij dat VWS deze mogelijkheid wil behouden en dit in een wetsvoorstel heeft opgenomen, dat nu ter consultatie is voorgelegd. Wij hebben begrip voor het ingewikkelde vraagstuk dat ten grondslag ligt aan het ontstaan van dit wetsvoorstel. We zijn ervan overtuigd dat de gewenste duidelijkheid voor de cliënt gecombineerd kan worden met een resultaatgerichte werkwijze. Deze werkwijze brengen wij ook al sinds jaren in de praktijk in Rotterdam. Met een goede klanttevredenheid en weinig klachten tot gevolg.

In onze reactie gaan wij in op het wetsvoorstel in algemene zin en geven wij per gewijzigd/toegevoegd artikel onze opmerkingen en aanbevelingen mee.

Algemeen

Het wetsvoorstel behelst 3 onderdelen:

- Het faciliteren van het resultaatgericht werken;
- Aanscherping regels rondom kwaliteitszorg;
- De afwikkeling van geschillen over de uitvoering van een maatwerkvoorziening.

Wij zijn van mening dat alle onderdelen leiden tot een verhoging van de administratieve lasten aan zowel gemeentelijke zijde als de zijde van de zorgaanbieders.

In het wetsvoorstel heeft het ondersteuningsplan en de invloed van de zorgaanbieder een prominente rol. In de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep is herhaaldelijk aangegeven dat de omvang van de ondersteuning ook kan worden vastgelegd in de beleidsregels. Dit komt in het wetsvoorstel niet als mogelijkheid terug.



Daarnaast vragen wij ons af in hoeverre deze wijzigingen ook tegemoetkomen aan één van de andere knelpunten in de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep, namelijk dat er sprake moet zijn van een objectief kader. Een dergelijk objectief kader verhoudt zich slecht tot maatwerk. Daarnaast wordt juist door het betrekken van een gedetailleerd ondersteuningsplan bij de beschikking, dat maatwerk bewerkstelligd.

Wij zien daarnaast een knelpunt bij het pgb, aangezien de omvang van de zorg en daarmee ook de omvang van het ter beschikking staande budget niet alleen bepaald wordt door het plan dat de cliënt indient, maar ook door het budget dat in natura ter beschikking zou zijn gesteld aan de aanbieder. Het door de gemeente betrekken van de zorgaanbieder in natura is daarbij niet mogelijk.

Ten aanzien van de regels rond kwaliteitszorg en de afwikkeling van geschillen zien we in het wetsvoorstel een sterke juridisering van de klachtprocedure. Anders dan onder de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) wordt de klachtafhandeling bij de gemeente gelegd, waarna meteen de mogelijkheid tot beroep bij de rechter bestaat. De logische weg zou onzes inziens zijn, dat een klacht over de uitvoering primair bij de uitvoerder van de zorg wordt belegd, zo nodig gevolgd door een dispuutprocedure bij de gemeente. Vergelijk hierbij ook de stappen die ten aanzien van klachten over de gemeente worden gezet: eerst een klacht, daarna bij de gemeentelijke ombudsman.

Daarnaast zijn wij van mening dat de overheid een deel van de beleidsvrijheid van gemeenten inperkt rond de inrichting van het proces van kwaliteitsbeleid, sturing en evaluatie. Overigens zijn in hoofdstuk 3 van de Wmo 2015 al de nodige bepalingen over kwaliteit opgenomen.

Daarnaast is het voor ons onduidelijk waarom aan de werkwijze voor een indicatie in uren andere, eenvoudiger eisen worden gesteld. Voor cliënt is in dat geval wel duidelijk hoeveel uren een hulpverlener komt, maar niet wat hij komt doen.

Zie verder ook onze opmerkingen per artikel.

Artikelsgewijs

A. Artikel 2.1.3

In het nieuwe vijfde lid, onderdeel a, moet bij of krachtens verordening worden vastgesteld de wijze waarop het kwaliteitsbeleid tot stand komt en wordt geëvalueerd. Wij zien niet in waarom dit op deze manier geregeld moet worden.

Denkbaar is wel, dat er een bepaling komt dat het college beschikt over een kwaliteitsbeleid dat periodiek wordt geëvalueerd. Het behoort vervolgens tot de taak van het college om de gemeenteraad hierover te informeren. Eventueel zou dit ook een onderdeel kunnen zijn van het periodieke plan (artikel 2.1.2) en de periodieke rapportage die hierover plaatsvindt aan de raad. Aansluiting bij de huidige artikelen 2.1.2 en 2.5.3 Wmo 2015 ligt o.i. dus meer voor de hand.

Het bovengenoemde geldt ook ten aanzien van onderdeel b.



In de toelichting wordt het verband gelegd tussen een zorgvuldig tot stand gekomen kwaliteitsbeleid zodat de rechter achteraf meetbaar en verifieerbaar kan toetsen of het resultaat is bereikt en het in zo'n geval achterwege kunnen laten van het beschikken in tijd. Wij vragen ons af of de cliënt met dit voorstel meer of beter weet wat hij van de gemeente kan verwachten, hetgeen op grond van het rechtszekerheidsbeginsel wel is vereist. Ook na inwerkingtreding van de wet kunnen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur de wet opzijzetten.

Onderdeel c bepaalt, dat bij of krachtens verordening moet worden bepaald ten aanzien van welke maatwerkvoorzieningen of categorieën van maatwerkvoorzieningen een resultaatbeschrijving of een tijdsduurbeschrijving wordt gehanteerd. Het begrip "tijdsduurbeschrijving" suggereert dat dit op diverse manieren beschreven kan worden. In de toelichting paragraaf 3.1 wordt echter steeds gesproken over uren.

Voor bijvoorbeeld tijdelijk verblijf, dagbesteding etc. is dit niet werkbaar.

Als tijdsduurbeschrijving zouden diverse varianten mogelijk moeten zijn: uren, dagdelen, etmalen etc.

Daarnaast is het wenselijk om ook te kunnen komen tot een indicatie in bandbreedtes, zodat aanbieders en cliënten flexibiliteit ervaren. De mogelijkheid om in te springen op tijdelijke wijzigingen, zonder dat een nieuw ondersteuningsplan nodig is, komt in het wetsvoorstel niet terug.

Onduidelijk is daarnaast, of er bij andere maatwerkvoorzieningen ook voor andere opties gekozen kan worden, zoals een aantal ritten of kilometers. Dit is met name bij vervoersvoorzieningen wel noodzakelijk.

B. Artikel 2.3.2

Het nieuwe 6e lid, onderdeel b, is in relatie tot het huidige artikel 2.3.2, derde lid, overbodig. Zie ook opmerkingen bij artikel 2.3.5, zesde lid.

C. Artikel 2.3.5

Artikel 2.3.2 en 2.3.5 bepalen linksom of rechtsom dat de aanbieder een belangrijke stempel drukt op de invulling van de indicatie. Onduidelijk is, of het hier alleen de concrete invulling betreft op basis van de omvang die het college al heeft vastgesteld.

De aanbieder krijgt een grote vinger in de pap, terwijl deze een direct belang heeft bij de ophoging van de omvang van de indicatie. Deze belangenverstrengeling is ongewenst en kan kosten opdrijvend werken.

Daarnaast is de inbreng ook niet altijd noodzakelijk, zoals bij de indicatie dagbesteding of kortdurend verblijf die puur bedoeld is ter ontlasting van de mantelzorger.

Indien de wettelijke termijn van 6 weken voor de onderzoeksfase ongewijzigd blijft, wordt deze termijn onhaalbaar indien in diezelfde periode het ondersteuningsplan ook nog in de driehoek cliënt – gemeente – aanbieder moet worden afgestemd.

Als ervoor wordt gekozen om de aanbieder een advies te laten geven over de ingediende aanvraag, zal in de praktijk de aanvraagfase standaard moeten worden verlengd. Een termijn van 2 weken is in dat geval niet toereikend.

Artikel 2.3.9



De wijziging van artikel 2.3.9, tweede lid, suggereert dat bij periodieke heronderzoeken altijd weer de aanbieder betrokken moet worden. Immers, het nieuwe artikel 2.3.2, vierde lid, onder h, is ook van toepassing op heronderzoeken.

Dit is niet wenselijk in de situatie dat de cliënt tevreden is en ook de Wmo-consulent geen aanleiding ziet tot wijziging van de indicatie. E.e.a. leidt tot onnodige verhoging van de administratieve lastendruk.

E. Paragraaf 4a

Artikel 2.4a.2

In artikel 2.1.3, tweede lid, onder d, staat dat in de verordening wordt bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor de afhandeling van klachten vereist is.

Wij zijn van mening dat primair een klachtenprocedure bij de aanbieder, gevolgd door een geschillenprocedure waar de gemeente een rol in heeft, moet worden gevolgd alvorens iemand zich kan wenden tot de rechter. Immers, het betreft hier alleen nog de uitvoering van het besluit en niet de inhoud van het besluit.

Een procedure, in de lijn van de Wkkgz, met een plek voor de gemeente indien cliënt en zorgaanbieder er niet uitkomen, is o.i. voor alle partijen passender.

Onduidelijk is, of cliënten voor een dergelijke procedure ook een toevoeging kunnen krijgen, dan wel of er sprake is van de mogelijkheid van vergoeding kosten rechtsbijstand.

Dit zou namelijk kunnen bewerkstelligen dat advocaten of juridisch adviesbureaus nodeloos procederen omdat dit voor hen inkomsten genereert.

U stelt in de Memorie van Toelichting dat de mogelijkheid van een klachtenprocedure er nog steeds is.

Het risico is, dat cliënten altijd deze procedure overslaan en zich rechtstreeks tot de gemeente wenden. Dit leidt tot onnodige verhoging van de administratieve lasten bij de gemeente. Alle verschillende procedures leiden tot verwarring voor de client en versnippering. Een klacht kan alleen gaan over een tekortkoming. Van een tekortkoming is ten eerste sprake als de aanbieder bij de uitvoering in strijd handelt met de maatwerkvoorziening en ten tweede als de aanbieder in strijd handelt met de kwaliteitseisen. Van een tekortkoming is dus geen sprake indien het ondersteuningsplan correct wordt uitgevoerd, maar de uitvoering niet tot het met de maatwerkvoorziening beoogde resultaat leidt. In dat geval houdt de klacht in feite in dat het ondersteuningsplan niet op goede wijze invulling geeft aan de maatwerkvoorziening met resultaatbeschrijving. Een dergelijk geschil betreft de (inhoud van de) maatwerkvoorziening en kan alleen aan de bestuursrechter worden voorgelegd door (na voorafgaand bezwaar) beroep in te stellen.

Artikel 2.4a.8

Onduidelijk is, waarom de melding van een calamiteit valt onder de klachtbehandeling en de cliënt toestemming moet geven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens. De gemeentelijke toezichthouder is op grond van de Wmo 2015 belast met het onderzoeken van calamiteiten en heeft vanuit die functie al de bevoegdheid tot verwerking van persoonsgegevens.

Het college zal dan ook altijd de melding van deze calamiteit moeten doorspelen aan deze toezichthouder.

Artikel 2.4a.9



Dit leidt tot een verdere belasting van rechtsprekende instanties, die toch al onder druk staan.

Artikel 2.4a.11

In het eerste lid, onderdeel b, moet onzes inziens worden toegevoegd “en van de kennisgeving, bedoeld in artikel 2.4a.7”.

Artikel 2.4.2a.14

De vraag is, of hier terecht gesproken wordt over de “beschikking tot toekenning van de maatwerkvoorziening”. Immers, daar gaat de klachtenprocedure en beroepsprocedure niet over. Voor het besluit tot toekenning van de maatwerkvoorziening geldt de reguliere bezwaar- en beroepsprocedure.

Het gaat hier om de kennisgeving als bedoeld in artikel 2.4a.7 waartegen beroep wordt ingesteld.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J.R.C. Janse', with a long horizontal stroke extending to the right.

drs. J.R.C. Janse
Directeur Welzijn, Zorg en Jeugdhulp
Directie Publieke Gezondheid, Welzijn en Zorg